

Kuidas on kliendi varad LHV Pangas kaitstud

Ennetav tegevus algab eelkõige kliendi enda teadlikkusest. Üldiselt kehtib reegel: mida teadlikum on klient, seda turvalisemad on tema investeringud. Klientide teadlikkust aitab LHV Pank tõsta oma veebilehe ning seminaride kaudu. Investoritele jagavad investeerimisega seotud riskide kohta teavet ka Finantsinspeksioon (FI) veebilehel www.minuraha.ee ning Tallinna Börs oma veebilehel www.nasdaqomxbaltic.com.

1. LHV Pank on krediidasutus FI tegevusloa alusel

LHV Pank on krediidasutus vastavalt 2009. aastal FI poolt väljastatud tegevusloale. FI teostab ka järelevalvet LHV Panga ja tema klientide varade hoidmise üle. LHV Pangaga samasse kontserni kuuluv LHV Varahaldus on fondivalitseja vastavalt 2002. aastal FI poolt väljastatud tegevusloale. Tegevuslubade info on leitav FI veebilehelt www.fi.ee.

FI järelevalve all olles esitavad LHV Pank ja LHV Varahaldus FI-le regulaarselt aruandeid oma tegevuse ning kapitali ja omavahendite suuruse kohta. Nende alusel hindab FI meie majandustulemusi, usaldusvärsust, kapitali adekvaatsust ja ühtlasi jätkusuutlikkust. Aruandluskohustus tuleneb krediidasutuste seadusest ning investeerimisfondide seadusest ja selle sisu on täpsustatud rahandusministri ning Eesti Panga Presidendi erinevates määrustes.

2. Investeeringud ja raha

Investeermisteenuste osutamisel ei kuulu kliendi investeeringud (sh väärtpaberid) LHV Panga varade hulka. Samas kuuluvad LHV Panga varade hulka klientidelt kaasatud hoiused (raha).

3. Kuidas kliendi varasid hoitakse?

LHV Pank hoiab klientide vara enda varast eraldi kontodel ning peab iga kliendi raha ja väärtpaberite kohta eraldi arvestust.

Tallinna, Vilniuse ja Riia börsil kaubeldavaid aktsiaid ning teisi Eesti Väärtpaberikeskuses (EVK) registreeritud väärtpabereid, samuti pensionifondide osakuid hoitakse iga kliendi isiklikul EVK väärtpaberikontol. Kõiki muid väärtpabereid ja raha hoitakse LHV Panga esindajakontodel teiste pankade ja välismaaklerite juures. Esindajakontodel on LHV Panga ja tema klientide vara reeglina eraldatud. Samas leidub riike (nt Poola, Venemaa), kus kohaldatava õiguse tulemusena on kliendi raha või väärtpaberitega seonduvad õigused Euroopa Liidu õigusaktides sätestatust erinevad. Kui investeerimisteenuse osutamiseks on vajalik kliendi väärtpaberite hoidmine taolistes riikides, võib LHV Pank hoida vastavaid kliendi väärtpabereid LHV Panga nimel avatud väärtpaberikontol koos LHV Pangale ja/või teistele LHV Panga klientidele kuuluvate väärtpaberitega; või LHV Panga nimel avatud väärtpaberikontol, eraldi LHV Pangale ja teistele klientidele kuuluvatest väärtpaberitest; või eraldi kliendi nimel avatud väärtpaberikontol. LHV Pank säilitab andmeid, peab vastavaid registreid ja raamatupidamisarvestust, et igal ajal eristada kliendi jaoks hoitavaid väärtpabereid teiste klientide ja LHV Panga väärtpaberitest.

LHV Varahalduse hallatavate investeerimis- ja pensionifondide depoopangaks on Swedbank, s.t seal hoitakse kõigi fondide varasid.

Varade ja väärtpaberite kohta peetakse LHV Pangas registrit, et igal ajal oleks võimalik eristada kliendi jaoks hoitavaid väärtpabereid nii teiste klientide kui ka LHV Panga enda varast. Infokao vältimiseks tehakse andmebaasidest regulaarselt varukoopiaid.

4. Mis võib kliendi varade säilimist ohustada?

Investeeringuga on seotud tavapärased tururiskid, s.t investeeringu väärtust võivad muuta väärtpaberi hinna, intressimäära ja valuutakursi muutusest tulenevad riskid. Neile lisanduvad emitendi ja tema

asukohariigi majanduse ja poliitilise stabiilsusega seotud riskid. Riskide maandamiseks tuleb tutvuda emitendi ja tema asukohamaa majanduse, poliitilise stabiilsusega ning hajutada oma paigutused eri emitentide ja piirkondade vahel. Tutvu investeringutega seotud riskide kirjeldusega lähemalt veebilehel.

5. Kuidas kaitseb kliendi vara LHV Pank?

Panga kliendi vara on igakülgset kaitstud kolme meetme kaudu: LHV Panga sisekontrollisüsteem, LHV Panga omakapital ja riiklik investorite ning hoiustajate kaitse süsteem.

LHV Pangal on aastatepikkune kogemus kliendi varade haldamises ja sellega seotud riskide maandamises. LHV Pangas on loodud tõhus sisekontrollisüsteem, mille toimivust kontrollivad regulaarselt vastavuskontrolli spetsialist (Compliance Officer) ja siseaudiitor.

IT-süsteemide hävimise ja info kadumise vältimiseks salvestab LHV Pank iga päev olemasolevate andmete koopiaid, mille abil on vajadusel võimalik taastada tegevuse katkemise eelne seisund. Selleks, et kaitsta klientide huve ja välistada pettused, oleme kinnistanud sisekontrollisüsteemi ja tööprotseduurid ning lähtume heast tavast ja eetikareeglitest. Eelistame alati klientide huve isiklikele ning oleme oma töös ausad ja läbipaistvad.

Seaduse järgi peab krediitiasutuse aktsiakapital olema vähemalt 5 miljonit EUR ning fondivalitseja aktsiakapital vähemalt 3 miljonit EUR. Võimalike kahjude katteks hoitakse LHV Panga omakapitali igaks juhuks kõrgemal tasemel, kui on seaduses nõutud. See tagab, et LHV Pank suudab vajadusel tagada oma klientide ja koostööpartnerite nõudeid. LHV Panga auditeeritud majandusaruanded leiad veebilehelt.

6. Kuidas kaitseb kliendi vara riik?

Kliendi investeringutele lisab kindlust riigi kehtestatud investorite ja hoiustajate kaitse süsteem. Selleks on moodustatud Tagatisfond, mis kogub krediidi- ja investeerimisasutustelt, kindlustusandjatelt ning kohustuslike pensionifondide valitsejatelt osamakseid ja hüvitab seaduses sätestatud korras, ulatuses ja tingimustel hoiustajate, investorite ja osakuomanike poolt paigutatud vahendid.

Tagatisfondi juurde on moodustatud muuhulgas investorikaitse osafond ja hoiuste tagamise osafond.

Investorikaitse osafond

Riikliku garantiina on loodud Tagatisfondi investorikaitse osafond, mille arvel hüvitatakse LHV Panga kaudu tehtud investeringute hüvitamiskohustuste tekkimise päeva väärtus 100% ulatuses, kuid mitte rohkem kui 20 000 EUR (vt täpsemalt: Tagatisfondi seadus). Notari ja kohtutäituri ametitoimingute tegemiseks avatud väärtpaberikontol hoitavaid kolmandatele isikutele kuuluvaid väärtpabereid käsitletakse investorikaitse osafondi poolt investeringute hüvitamisel iga isiku kohta eraldi. Väärtpaberi turuväärtuse langust Tagatisfond ei kata.

Riik hüvitab investeringu, arvestades järgmisi piiranguid:

- investorikaitse osafondi arvel ei tagata ega hüvitata investeringut, mis kuulub kutselisele investorile või Eesti Vabariigile või välisriigile, Eesti või välisriigi kohalikule omavalitsusele või juriidilisele isikule, kelle peamiseks ja püsivaks tegevuseks on osaluste omandamine või ühe või mitme krediitiasutuste seaduse § 6 lõike 1 punktides 2–12 loetletud tehingu ja toimingute tegemine;
- investorikaitse osafondi arvel ei hüvitata täies mahus investeringut, mille omanikul on LHV Panga ees sissenõutavaks muutunud kohustus, kuid hüvitatakse kohustustest ülejäävas osas;
- investorikaitse osafondi arvel ei hüvitata investeringut, mis on konfiskeeritud rahapesu või terrorismi rahastamise kohtuasjas süüdimõistva otsusega. Kui investeringu käsutamine on piiratud rahapesu andmebüroo ettekirjutusega või investering on arestitud kriminaalmenetluses rahapesu või

terrorismi rahastamise kohtuasjas, peatub selle hüvitamine kuni ettekirjutuse kehtetuks tunnistamiseni või otsuse jõustumiseni.

Hoiuste tagamise osafond

Riikliku garantiina on loodud Tagatisefondi hoiuste tagamise osafond, mille arvel tagatakse ja hüvitatakse LHV Panga kaudu tehtud hoiused koos hoiuste peatamise päevaks kogunenud intressiga 100% ulatuses, kuid mitte rohkem kui 100 000 EUR (vt täpsemalt: Tagatisefondi seadus). Notari ja kohtutäituri ametitoiminguks avatud kontol hoiustatud kolmandate isikute rahalisi vahendeid käsitatakse hoiuste tagamise osafondi poolt hoiuste hüvitamisel iga isiku kohta eraldi hoiusena.

Riik hüvitab hoiuse, arvestades järgmisi piiranguid:

- hoiuste tagamise osafondi arvel ei tagata ega hüvitata hoiust, mis kuulub Eesti Vabariigile või välisriigile, Eesti või välisriigi kohalikule omavalitsusele, kindlustusandjale, investeerimisfondile, investeerimisühingule, fondivalitsejale, krediidasutusele või juriidilisele isikule, kelle peamiseks ja püsivaks tegevuseks on osaluste omandamine või ühe või mitme krediidasutuste seaduse § 6 lõike 1 punktides 2–12 loetletud tehingu tegemine;
- hoiuste tagamise osafondi arvel ei hüvitata täies mahus hoiust, mille omanikul on LHV Panga ees sissenõutavaks muutunud kohustus, kuid hüvitatakse kohustustest ülejäävas osas;
- hoiuste tagamise osafondi arvel ei hüvitata hoiust, mis on konfiskeeritud rahapesu või terrorismi rahastamise kohtuasjas süüdimõistva otsusega. Kui hoiuse käsutamine on piiratud rahapesu andmebüroo ettekirjutusega või hoius on arestitud kriminaalmenetluses rahapesu või terrorismi rahastamise asjas, peatub hoiuse hüvitamine kuni ettekirjutuse kehtetuks tunnistamiseni või kohtuotsuse jõustumiseni.

LHV Pank teeb Tagatisefondi finantseerimiseks regulaarseid makseid. Lisainfot vaata Tagatisefondi veebilehelt: www.tf.ee.

7. Kuidas kaitseb kliendi vara Tallinna Börs?

Tallinna Börsil tehtud tehingute tagamiseks on börs loonud oma liikmete rahalistest sisse maksetest koosneva garantiifondi. Garantiifondi vahendeid võib börs kasutada juhul, kui mõni börsi liige läheb pankrotti või kui tal ei ole piisavalt väärtpaberid või raha börsitehingu realiseerimiseks.

Et hoiduda olukorrast, kus tehingu realiseeritavus võib sattuda kahtluse alla, kontrollib LHV Pank, et kõigil klientidel oleks börsitehingu tegemiseks piisavalt vahendeid, mis müügitehingu puhul tähendab väärtpabereid ja ostutehingu puhul vaba raha kontol.

Lisainfot leiad Tallinna Börsi veebilehelt: www.nasdaqomxbaltic.com.